

BAJROQI MIHNAT

3 ijul
soli 1932
r u z i l ş a n b e
№ 98(640)

Organ Seka partilaji komu-
nistilji (a) Uzbekiston.
Орган Центрального
комитета коммунисти-
ческой партии (б)
Узбекистана.

№ 3-16-12
Kunbr № 31582

narxi gazet
1 sola 5 sum.
6 moha 2 sumu 50 tin.
3 moha 1 sumu 25 tin.
Adresi redaksijsa. Toshkent
kucali arpopojsa pereulaki
zavodskoj № 7.
Ba xusoni jahudihoji xusori
Ha tuzumio (bux) espaycoras.

Az Bobati qonunhoji inqilobi

Qarori TsIK va SNK SSSR az 25-umi ijun.

Dahsologiji tashkil doda sudani prokuratura va muvafaqlathoij in mudat dar SSSR dar aslajl mustahkam gashani qonunijati inqilobi ba dast darovar lagiro nison doda guz-sha, ki n qonunijati inqilobi jave az rosiathoij muhimtarini mustah tam karda sudani diktatuvaji pr-etari muhofizat namudani inti eshoij rasuichi va dehqonhoij mihnatkas va bo dusmanhoij sinijl mihnatkasho (kul-xho ca lovho hanotho vazararaj randa loj burzavzi) va agenturaj kon-urrevolj tsjagijl slisijl onho gustin girifan mebasad. Komiteti markazilj ieroji va Suroj komisarhoij xalqilj SSSR maxsus nison medihand, ki nanuz nam-az tarafi xaxshoij vazifador eis-jo vajron karda sudani qonunijati inqilobi dida meşavad va dar praktikajl guzaronda sudani on xususan dar qisloq kaçari-to mavqud hastand.

Muvofiç hamin TsIK va SNK SSSR ba hukuma-hoij respuelikahij i tifoqi va afiondumi urganhoij prokuratura va ispolkum-hij kraji (onlasti) taklif mekunand, ki

1. Zarizahoij az xususi dalelhoij az tarafi xaxshoij vazifador vajron karda sudani qonunijati inqilobi omadagiro sançida eurirojand. In suna bamtur ahvolro taamin namojand, ki kornoma-hoij az bobati in vajr ukunitho meşuomadagij tez teş dida nuromada şavand va ba xususi xaxshoij vazifadori in vajronkunitho rah di dagi, jo gunakorhoij ba zarizahoij mihnatkasho nazari ejurokrati kardagij coraho di da şavand va hato onho ba sud doda şavand, dar in ço dar kori ejuroij şikojathoij xususan dar bobati şikojathoij az tarafi rasu-itho va dehqonhoij mihnatkas iskarhoij surx, spetsialistho va tigarho omadagiro sançidanu taqlat kardan harçonlea madad asonand.

2. Dar bobati istarofhoij raj-spolkumho va selsovetho xusu-ian ba munosilati kamponijahoij guzaronda şudagijl xoçagijl qis-oqi burovardagiro sançidan co-aho ainand, ba mülçari küt-harin istarofu çarimahijl baroij vajronkunijl qonunhoij umumihfoij va respuelikagij burovorda udagiro bekor kunandu bardoran.

3. Dafeelhoij andoxtanl supo-ışhoij saxt va az holati kuloki urorijl qarallioi qonunhoij hu-kumati şuroijl dar bobati kolxuz-roij çudog-na va xoçagijhoij jakori mijonahol rah doda şu-

dagiro bartaraf karda suporişu corahoij qonunhoij şuroijl dar bobati çinshoij kul-ki muqarar kardagiro pajravonaguzaronand.

4. Sud va prokuraturaro vo-çla karda ş a v a d, ki ba vaçti hamajl voçlaahoij vajron karda sudani huquqhoij mihnat-kaşho, xususan dar voçlaahoij az qonun berun avoç kardan, kov kov namudan, cizu ajnosho-ro konfiskatsiya kardan va jo girif-tan va digarax şaxshoij vazifa dorro ba çuvovgarilj zür kaşand ba gunahkorho corahoij zür ça-zodihl ainand.

5. Komiteti markazilj ieroji va Suroij komisarhoij xalqilj lüfoij SSSR diqati hamajl urganhoij ma-halilj hukumati şuroijl va pro-kuraturaro ba cunon masalaje mekaşand, ki vazifajl dar bobati kolxuzho va tamomi aomajl kol-xuzciho qonunijati inqilobiro dur-ust nigoh doşand dar şarojathoij beştarini dehqonhoij mihnatkas dar kolxuzho jakçojl şudanagoni vazifajl muhimijl maxsus doştagi hast.

TsIK va SNK SSSR ba urganhoij mahalilj hukumati şuroijl va prokuratura taklif mekunand, ki hamajl xaxshoij vazifadori ba vajronkunijl daslovhoijl asosijl bunjodilajl kolxuzi gunabkor bu-dagiro bemajl na ba çuvovgarilj saxt kaşand, cuñonci: huquqhoij dar pravleniya va digar urganhoij kolxuzho sallov namudanro vajron kardan, ravışhoij rah do-da namesudagiro kor farmojidan dar bobati kolxuzho farmonciçl kardan incunin ba tavrı xud kol-xuzhoro az nav soziş dodan va digaru digar.

Urganhoij mahalilj hukumati şuroijl va prokuratura voçla has-tand, ki cunon ahvolro taamin kunand, ki ba hama çoh bemaj-lona qarorhoij hukumati SSSR burovardagij dar bobati taraql dodani savdoju sadiql kolxuzho va kolxuzciho bunjod kardanl bozorhoij kolxuzi, mena kardanl zürona umumijl namudani haj-vonot murçho va digaru digar poasatho kor farmojida şavand.

6. Ba maqsadi in suna ham qonunijati inqilobiro mustahkam kunundan va ahmijlajl urganhoijl sudilju prokururiro behtar namu-danu bar-oştan ba qarori ispol-kumhoij kraji (onlasti) furovar-dan jo digar karda sudani sud-hoij xalqi, va ba qarori proku-rurı kraji (onlasti) jo organhoij bolotar istodagijl prokuratura juristho furovardan jo digar kar-da sudan prokururhoij rajdini qatoljan mano karda şavad.

Guştin baroij non guştin baroij sotsializm hast.

Respuelikahoij Azilhoij Mijona hamcunin cun digar respuelika-hoij lüfoql Soveti dar masalajl xoçagijl qalaju dona cunon peş-raviro ba dast darovardan, ki majd nhoij koramu hoşiloti au-mumijl on zljod sud, in peşra vilju muvafaqlat mumkinat me-dihad, ki gardişt mol dar bajni şahrı qisloq zljod şuda taam not aomajl şahr az xususi non behtar şuda savd ju sadiql kol-xuzho, kolxuzciho va dehqon hoij mihnatkas jakakor taraql ku-nad Ba asri taraql kardanl x çagijhoij sovuziju kolxuzi va za-da tof n kardanl çinshoij kuloki ki on dar boloji xoçagijl jaka dehdoni zafar joft dar şahrbo in peşraviju muvafaqlatho ba dast darovarda şud.

Ba munosilati hamin Sredaz-ejuro SKVVP(a) ba zsoi qaror-hoij SKVVP (B) va Sovnarkumi SSSR qaror kard ki qalaju dona tajorkunro dar respuelikahoij Azilji Mijona nazar ba por so-langeş ba 3 million pud kam karda şavad, in az kolxuzi deb-qonhoij jakakor kamşudagi hast.

Ba kolxuzho va dehqonhoij mihnatkas jakakor mumkinatu ruxsadd doda şud ki, onho baadi şartsandihhoij ba gosudarstvo qala dodani xudro sud karda va baadi fündhoijl tuxmu uruql tajor kardan metavonand ki ba malol nonugandumı xudro dar bozorçojho va jo dar xudi dū konhoij kolxuzi furuşand.

Organhoij tashkilothoij mahalil dar in xusus ba dehqonhoij mih-natkas jakakor kolxuzi kol-xuzcihoij nonu qalaji xudro me-furuxtagi harçonlea Jordam do-da barobari hamin dar hanoti xarida mefuruxtagihhoij az bol-ijl mihnatkasho fojda meşurdagij, zarajl s a x t z a d a ba on-ho heç roh nadihand.

In nonu gandum furuxta sav-do kardanl kolxuzho kolxuzciho va dehqonhoij mihnatkas jak-a-ko ba hamun vaqt mumkin hast, ki onho dogovuru şartsan-dihhoij ba qatori hukumat kar-dagijl xudro iero karda fündhoijl tuxmu uruqroijl tajor kunand.

Akun kolxuzho, kolxuzciho va dehqonhoij mihnatkas jak-a-ko bojad baroij nafou interes xud zudi qati dogovuru şar-tandihoro aud karda fündhoijl tuxmu uruqroijl tajor kunand.

Tashkilothoij partijagi bojad baroij durustu tūqı tūşkil kar-dani qilatajorkuni diqati alo-hida monand.

Aporati zagotzerro va punktu

çojhoij qala tajor mekardagijl on bojad az kadru kor kunhoij aomil va xususan az milathoij mahall butunan taamin şavand. Zarur hast ki, in aporathoro komunisthoij usluvoru korkun-hoij beşirqajl naqzi mustahkam qati taamin karda şavand.

Zarur hast ki az in aporatho çinshoij qajrl sinfi cuzdiho nest karda şavand.

To 1 ijulro bojad hamajl punkt-hoij qala qasul mekardagij az prijuşnikho taamin karda şavand va 75 parasoni onho bojad az milathoij mahalll aomand.

Hamcunin in punkthoro az korkunhoij ucutu hisobciho ta-amin karda şavad.

To 15 ijulro hamajl amborho sarojho sojasonhijl, ki dar on-çojho qalaju dona monda me-şavad bojad toza karda doru za-da mondagij aomand.

Az 1 ijul bevaqt nakarda punkt-ho az tarozu, qopu xalla va az berzintho butunan bojad taamin şudagij aomand.

Ba nazdi selsovetho az faol-hoij naqzi selsovetho komisija-hoij maxsus bakori qalatajorku-ni Jordam mekardagij tashkil şavand. In komisijaho şonhoij bojevuj şuda ba davri xud aomajl kol-xuzciho, dehqonhoij mihnatkas jakakorro mülizatsiya kunand.

Rafiq Stalin guftagij hast ki „qilatajorkuniro tashkil şavad“.

Va dar haqiqat ham dar kam-ponijajl qala tajorkuni zafar joftan va savdoij kolxuziro nonu qala qati taraql dodan az boloji cixel tashkil dodani qala tajor-kuni az boloji korhoij durustu aoniql tashkilothoij soveti va tajor mekardagij, az boloji tūqı rahbariju Jordamı konkret ba masalajl qala tajorkuni kardanl komitethoij partijagi va komu-nistho voasati hast.

Har jak tashkiloti qala tajor mekardagij har jak tashkiloti par-tijagi, har jak komunistu kom-samul alohida bojad guzaronida-ni qala daravilju qala tajorkuniro taamin kunand.

Ba davri in kamponija aomajl vaseai rasuichihoij sovuziho kol-xuzciho va dehqonhoij jakakorı kamşaqulu mijonaholro mülizatsiya karda şavad.

Qala tajor kuni ba asosi cor-jakgirijl sotsialisti va xudi kol-xuzcihoij dehqonhoij pılanhoij peşvozilj teztar sud kardanl qala tajorkuniro taamin mekardagij guzaronida şavad.

Jenin guftagij hast ki, „Guş-tin baroij non guştin baroij sot-sializm hast“.

V. N.

Ba sarvaqtaş cindanu oşun kardani paxtaro iĉro karda şavad.

Maskov. Baroĉi ba sarvaqtaş guzarondani kamponijaji paxtaciniju paxtaqunkuni, Sovnarkûmi SSSR, dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi ĉudogona va dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi avtonûmigi Ūzakiston, Turkmaniston, Toĉikiston, Ukraina, Qirgiziston, Qara-Qalpoq, Qazoqiston, Armeni Azarbayĉon, Gruzija, Krim, hamcunin dar krajkûmhoĉi Kafkazi, Şamoli va Volgaĉi Pojon taklif mekunad, ki onho vaqtu surûkhoĉi alohidaĉi har rajûni paxtaciniju paxtaqunkuniro mu-aan karda nişon dihad.

Az rûĉi hamin suporişi qatol kor kunand, ki paxtacini 1 dekabr, paxta supri 20 dekabr soli 1932-um butunan iĉro karda şavad.

SNK SSSR programaji moşin-hoĉi paxta meĉindagi dar 1500-2000 dona ta'in kard.

Dar Narkûmtjaşprom supurd, ki in moşinhoro az 1 avgust der nomonda firistond.

Oĉajri in dar candin Narkûmhoĉi xoĉagi suporişi karda şud, ki qismu ciĉhoĉi darkorĉi tak-turhoĉi "farrûn" materĉoĉi ohan baroĉi zavudhoĉi paxtaro remûn-

tu durust kardan roĉi kunand. Hamcunin materĉoĉi oĉi materĉi oĉi paxtagiro baroĉi oĉi-morat kardani sovxûzho va punkthoĉi paxta tajor mekardagi roĉi karda şavad.

Dar Narkûmzemi SSSR va dar Sovnarkûmhoĉi respublikahoĉi paxtagi taklif karda şud, ki onho ba vaqt kamponijaji paxtaqunkuni 600 dona aft moşinhoĉi ka-lonro az sovxûzhoĉi qala az di-gar idoraho muşilzatsiya kunand.

Dar punktho qasbi kardan paxta bo narxu sûtĉoĉi maxsus mavĉud budagi qasbi karda şa-vad.

Gunohkorboĉe, ki paxtaro har xela karda narxi onro jak mekunand, baĉuvosgarĉi qatol ka-şida meşavand.

Dar bajni molhoĉi ĉul, avgust va sentjaber Narkûmzem, Narkûm-legprom va Sentersojuz voĉis haşland, ki firistondani molhoĉi sanoatiro butunan taamin karda un molhoĉi sanoatĉi, ki dar nişpi dumi soli 1932 dar rajûni paxta mekoridagi bojad firiston-da meşudand, bar-ĉi ba sarvaq-taş on molhoĉi roĉi kardan zudi corahoĉi amali binand.

Copuqkuni dar kolxûzi, "Ozod Jahudi"

Kolxûzi "Ozod Jahudi" (Par-qona) jake az kolxûz ĉi paxta kori ĉisob joĉta baroĉi taraĉi do-dani paxtakori, baroĉi hoşiloti baland ĉuraş girifta istodast. Kol-xûz ĉozir to 27-umi ĉun copuqi avalo dar 100-parason, copuqi du-jumro dar 75 parason va 20 ta nobi copuqi sejumro bud kard. Sifatĉi kori copuq guzaroniĉi kol-xûz naqz hast.

Kolxûz baroĉi taraĉi dodani savdoĉi kolxûzi ham kor guza-

ronda 2-to dükoni şiru ravqani zardfurûş va jak to dükoni qa-sobi taşkil dodagi hast. Az tarafi Kolxûzsenter baroĉi taraĉi dodani kori şiru ravqan 15 280 sûm do-da şud. Kolxûz baroĉi taaminoti ĉajvonothoro ĉiĉoĉi kardan dar 100-tanos zaminĉi ronda tajor karda şudagi maka ĉuvori ko-ridani hast, ki holekaj 40-tanosi onro koram kard.

Komzet. Pinĉosûf.

Copuqkuniro dar kolxûzi "Ozet" ba avĉ darovarda şavad

Kolxûzi "Ozet" (Norin) hamin soli 113 gektor paxta korigadi hast.

Az in ĉumla 3 gektor paxtaji parnikĉi niĉolĉi misri dorad, ki rûĉiĉi on paxtaho bişor naqz hast.

Ĥozir kolxûz ĉarçande 11 ĉjun copuqi jakumro mukamal bud karda boşad ham, ki copuqi

dulum sust guzašta istodast, ki faqat 35 parasoni pilon jo ki 38 gektor copuqi dulum karda şu-dagi hast.

Kolxûzĉoĉi dar xususi copuq-kunihoĉi dulumu sejum bojad ĉardişi qatolro ba dast darovar-da onro bojad bûlşivikona aud kunand.

Rajisi kolxûz. N. Aboĉuf.

Urgut piloni zajûm guzaroniĉi iĉro kard

Urgut. Dar 25 ĉjun suporişi dar sektûri taşkil şudagi 250 hazor sûm. zajûmi nav guzaroni-danro iĉro kard.

Dar sektûri kolxûzi baĉoĉi 350 hazor sûm suporişi muqarar şudagi 356 hazor sûm zajûm gu-zaronida şud. Az mûlĉar peş

firistonda şudani mol baroĉi

Maskov. Sovnarkûmi SSSR dar Narkûmsnaa va Narkûmlegprom cunin taklif karda supurd, ki on ho bojad to 25 ĉjunro hamaji molhoĉi sanoatĉi dar kvartali dulum baroĉi taamin kardan pax-takorhoĉi Azĉoĉi Miĉona ta'in şudagi hast firistonand.

paxtakorhoĉi azĉoĉi miĉona.

To in vaqtro bojad molhoĉi sanoatĉi avqotvorĉi pilonona dar maşlaqi 13 miljonu 600 ha-zor sûm, ba pilon ba maşlaqi 6 miljonu 600 hazor sûm dar Azĉoĉi Miĉona baroĉi taaminoti paxtakorho roĉi kunand.

Har miĉnatkaşi jahudi

Bojad be zajom namonad.

az sûmhoĉi mo miljonho karda ba bunĉodijati sotsialistĉi jordam mekunem.

Sinfi proletarijat, amali vaseal kolxûzĉi deĉonhoĉi miĉnatkaşi SSSR bo rahbarĉi partiĉi komunisti, baroĉi bunĉodijati sotsializm peş rafta, taksinĉi ekonûmĉi sotsializmro holekaj dar soli sejumi ĉul kunanda aud karda, imsol baroĉi sirpur kardanĉi piloni panĉsolaĉi aval, baroĉi dar panĉsolaĉi dume, ki sinfi raşu-ci bo rahbarĉi partiĉi ĉamajati sotsialistĉi beşnifro bunĉod mekunad kor guzaronda istodast.

In davri bunĉodijahoĉi aza-mati sotsialistĉi mo, bunĉo ĉiĉi aazamatĉoĉi ĉirĉiĉi, vaşxstrûj almallo, kombinati aazamati mo-bi, rûz ba rûz taraĉi karda zi-lod şudani oĉimorati sozi soxta şudani zavudu, fabriku sovxûz-hoĉi nav xelo pulu sredstvohoro talaa mekunand.

Baroĉi x ĉagĉi xalĉi mo xelo pulu maşlaqhoĉi kaloni gosudar-stvogi andoxta meşavand.

Oĉajri in ĉarsol ba sol raşuĉi-ho kolxûzĉi va amali miĉnatkaşo dar zajûm ĉi sanoati na-vista baroĉi bunĉodijati sotsializm baroĉi bunĉodijati aazamati navox-ta şuda istodagi jordam medihand.

Ba nazdi mo qarorĉi Tsik SSSR ro az rûĉi talaa i miĉnatkaşo az xususi bu-rovardani zajûmi nav xodem.

Amali vaseal miĉnatkaşhoĉi şahru ĉiĉoĉi ĉozir baroĉi dar in zajûmi navi "Soli corumi bud, kunandagi panĉsola" navislan xe-lo ĉarakatu peşravihoĉi kaloni

nişon doda istodin.

Holekaj amali miĉnatkaşhoĉi Toşkand ba maşlaqi 11 miljonu 421 hazor sûm zajûmi nav navistand.

Holekaj rajûnhoĉi peşqadam dar in uceşkaj kor nûrmaju si'rĉoĉi kantrûlĉi doda ĉudagi-ro bar ziĉod iĉro kardagi haşland.

Holekaj kolxûzhoĉi peşqadam cun kolxûzi "B. meşko" ba 10 hazor sûm zajûm navistan daro-mad.

Amo dar in kori muĉim dar jak xel rajûnu şahr fabriku za-vud, kolxûzho kameudiho mav-ĉud hast.

Dar fabriki "Huĉumi" Samar-qand dar artelhoĉi "8 mart" "Zar-ja" dar masterskĉoĉi Ozeti Sa-marqand, va dar kolxûzu ĉoĉi-hoĉi jahudişin kamponijaji za-jûm paĉn kuni ĉudo ham sust

guzašta istodast

Xususin in kor bajni miĉnatkaşhoĉi guzarho, bajni xalĉi taş-ki naşudagiĉi Samarqand, Qû-qond va digaraş ba avĉ darovar-da naşudast.

Az ĉumla sabaa taşkilothoĉi soĉuzi soveti va xususin komso-mûli dar in kamponijaji bûlşivi-kona kor kardanaşon darkorast.

Lozungi mo on hast, ki heĉ jak raşuĉi, kolxûzĉi va miĉnatkaşi jahudi ba zajûmi navi "Soli corumi bud kunandagi panĉsola" namonad.

M. J.

M. Ĝurkij dar maşlaqi 5000 sûm zajûm navist

Maskov. Muĉbiri maxsusĉi "Pravda" az şahri Boirikûf cunin maşlumot medihad, ki az Maskov M. Ĝurkij ba nomi taşkilothoĉi şahri Boirikûf tiligrof medihad, ki ba nomi ū ba maşlaqi 5000 sûm zajûm navistan ruxsaddorand.

Rabotĉoĉi ba kori bunĉodijati

şahri Boirikûf budagi az Maşsim Ĝurkij xohişi karda mepur-sand, ki dar Boirikûf ba ĉoĉi oĉimorati biĉojad.

Maskov. 1 ĉjul dar Maskov tirozi 20 umi oxirini zajûmi şis-paras-niĉi gosudarstv ĉiĉi dar soli 1932 auromadagi guzaroni-da meşavand.

Az boloĉi xorĉi muĉtoĉi

Maskov. Muĉbiri maxsusĉi ga-zeti "Pravda" az Berlin cunin maşlumot medihad:

Az sabaa ĉuşnagiĉi muĉtoĉi rûz ba rûz ziĉod şuda raftanaş, dar in jak moĉi oxirini az boloĉi in aazoan muĉtoĉi va ĉuşnagi-ro digar toqat karda natavonista,

dar Berlin 182 nafar odam xu-daşonro ba dasti xud kuştin.

Hamcunin navisanda pisateli German Riklef ĉuštagi xudaşro ba dasti xud kuşt.

Boz in ahvolho davom karda istodast.

Sar doda şudani ob dar kanalu nahri kirof

Erlvon. (Respublikaji Armeni-ho). 24 ĉjuni hamin sol dar ka-nali nahri ĉudo hamkaloni nav burovarda şudagiĉi Zakafkaz-Ki-rûf ob sardoda şud.

(In kirĉi-daşti xuşki be ob aud, ki dar onĉo ĉozir nahri kalon kanda şud, ob meguzarad,

in nahri ob ba rafti 36 kilo-meter zaminho ob medihad, ki az ob on 51 hazor gektor zamin hoĉi paxta, angur, tamoku kori-da meşudagi ob mexurand.

In dar respublikahoĉi Armeni-ju Naxacion mavĉud hast.

"BAJROQI MIHNAT"
VARAQI 2N 98 (640)

Diqati əoma

ba vazifahoji sarpur gəştə-
ni apiloni finansi kəşdə
şavəd.

Respublikahoji Azijoji Mijona
dar əobati zəjumi „Soli sejumi
halkunandə“ qarial 90 milyon
süm dodənd, ki in əa andəzəji
məlaqlı əa SSSR pəhm kərdə
şudəgi 5 parason meşavəd.

Zəjumi „Soli 4-umi halkunandə“
bojad kəməş 160 milyon
süm dihad.

Dar lüfoji Şüroji zəjümho əas
qisni un mümkinijəhoji kaloni
xoçəgi xəlqi SSSR doştəgiro
təşkil med hən.

Ba mijoni in cəsməho çəji
kalonro məillizətsijə kərdə şudəni
resurşoji sanəət xoçəgi
kolxūzi və digərəş meğirəd. Ba
in ucəstəki muhimətinəni frənti
finansi Azijoji Mijona əa n mso-
ləji avai hən sol tēpəhoro
xelo past kərd, əa ç ji əz 100
parason zifodətar pilon dar kvər-
təli 4-umi soli 1931 sarpur şudəgi
şərkəti dərkvətəli hən.

Ba mijoni in cəsməho çəji
kalonro məillizətsijə kərdə şudəni
resurşoji sanəət xoçəgi
kolxūzi və digərəş meğirəd. Ba
in ucəstəki muhimətinəni frənti
finansi Azijoji Mijona əa n mso-
ləji avai hən sol tēpəhoro
xelo past kərd, əa ç ji əz 100
parason zifodətar pilon dar kvər-
təli 4-umi soli 1931 sarpur şudəgi
şərkəti dərkvətəli hən.

Az əobati onə ki bəroji nū-
kaməli bəzifod sarpur namu-
dani piloni məillizətsijə pulho
əa mo haməji mümkinijəho
məvçud hən, jak qətor rə-
jūnəhoji piloni kvətəli 2 umro
əa 10 umi tjun mukəməli bə-
zifod sarpur kərdəgi guvəhi
medihəd. Ciroqci—113 parason
Bojsun 106, Cəqərqon—99.6
Piskand 95 parasoni piloni kvər-
təliro sarpur kərdəst. In guvəhi
doda meğuləd, ki dar rəjūnəhoji
əoqlə monda istodəgi, meş me-
rū gūji, əa muhimijəni əhmijəti
məillizətsijə resurşo bəho n-
dihiji rostəportunisti həkumrən
budəst.

Dar un vəqtə ki bəstərinəni kə-
ləktivho zəjumi „Soli 3—umi hək-
kunandə“ to mülkə xəridə gi-
rifte budənd hənuz kələktivhojə
hən, ki əz əoqlə hənə rəftə
xud hən qəti əa 100 parason
sarpur gəştəni pilonro əa haməji
muzofot əa xətər monda istod-
tən.

Kəmpənijəti zəjumi gosudar-
stəvəgi hən sol əa əsosi təc-
rəbijə solhoji guzəştə xusəni
soli 1931-umə ki mo muvəfəq-
ijəhoji kalonro əa dəst dərəvə-
də budənd, guzarəndə şudə istod-
dəst.

Əomə əojad konkreti və rəso
təşkil doda şavəd. Dar in əobəti
əa qətori sistəməti finansi, rəj-
səlovətho komsūdho və əa nāv-

əəti əvəl bəroji pəhm kərdəni
zəjumi cəvəvəgər budəgiho bojad
kərdə xudro muvəfəqijəni vāzifəhoji
əa nəzdi onəho istə, dāgi əz nāv
sozənd.

Rūti həkunəndəro bojad cə-
məəst əozl kunad: profəsojuzho,
k msoəl və cəməlijəhoji ixti-
jori jak qələm tāmomi əktivijə
məəti əa təhti rəhəbəriji təşkiləti
hoji partijəgi bojad muvəfəqijəti
dər guzarəndəni zəjumi nāv və
sarpur gəştəni piloni məillizə-
tsijə pulho, və hən cūnin əa qə-
təri gūştəni bəroji sarpur namu-
dani promfipilonhoji sanəət
əurda meşudəgi, əa həkərat dər-
rovərdəni mōlcəloniro tāmmin nām
jəd.

Həsəhoji həkunəndəni mōsili-
zətsijə namudani resurşoji xəlqi
in hən hən: zəjumi „Soli cəru-
mi bədkunəndəro“ pəhm kərdən
mōlcəloniro zūr kunəndən və əa
nāvəti əvəl savdoji sovxūziju
kolxūzioro tərəqi di hən.

Haməji in əojad nā fəqət bə-
roji sarpur gəştəni piloni xoçə-
gi xəlqi s. l. 1932 əəzə bən-
jəd kunad, əmo hən cūnin bud-
şudəni pəncəsoləji jak və mōs-
təhək gəştəni ostonəhoji pəncə-
soləji dūjumro tāmmin nāməjəd.

Əhəl kori sərəkəsiho əhmijəti
xelo muhimro sohiə şudə
istodəst. Təraqijəti mōlcəloni, və-
sə tərəqi jəfəni savdoji sovxū-
ziju kolxūzi dar mōlcəloni
məlaqlı kaloni pul xusəni sək-
təri kolxūzi və jakəkorhoro mē-
kəşəd.

In nā fəqət kori zifodə nāqzi
toru sət mōl meğuzərdəgi əmo
hən cūnin kori zifodə qəjratəti
sərəkəsiho tələs məkənəd.
Butun rəjūrost iqrori kərdən dər-
korəst, ki kori sərəkəsiho əa
dərəcəti lojiqəndə əz nāv soxtə-
ju əa sarpur gəştəni in vāzifəti
muhimətinəni muvəfəqijəni kərdə nā-
şudəst. Bə jəd nigho dōştən dərko-
rəst, ki fəqət puləndəzifodəni dər
sanəəti Azijoji Mijona dər soli
1932-um kərdə meşudəgi qarial
1 milyard süm meşavəd; əa bən-
jodijəti Cərcəqstrū, əoz tərəqi
dodəni bən jodijəti Vəş, Cūluə,
tərəqi dodəni mōstəhək kunəndəni
MTSho və digər digərəş
dōxil şudə istodənd haməji in
çələ nāmudə şudəni əəzəməti qə-
vəthoro tələs nēməjəd.

Bəroji lüfoji şüroji, bəroji
māmləkəti sotsializmə soxtə istod-
dəgi jak rōh hən in „rōh hən-
zidə digər māmləkətho nədidəgi
rōh bə krediti bəruə, bə rəsi-
də istodəni kapitəli xoriçə tərəqi
jəfən“ mēvəşəd.

Bə mōsiliətsijə kərdə şudən
pulho, əa gūştini bəroji zūr
kərdəni mōlcəloni bəroji muvə-
fəqijəti guzarəndəni zəjumi
gosudarstəvəgi „Soli cəru-
mi həkunəndəni pəncəsolə“ bəroji mō-
siliətsijəti haməji resurşoji dər
xili bərdə meşudəgi, əoməti, i-
vəsəl rəbūçho kolxūzəho və i-
nəti nātəşhoji respublikəhoji Azijoji
Mijona mōsiliətsijə nāmūti əa
vəd.

Avqotdihoji takroriji kirməki pilaro ci xel guzarəndən dərkorəst.

Vəqti əvqot dodəni takroriji kirmə-
kəhoji pila nəzdi əomə istodəst.
Əz əloji qərojəhoji əodə həvəli Əzi-
jə Mijona mo mōmkinijəti dōrən,
ki kirməkhəji pilaro cəndin əor əv-
qot di hən, cūnkil məvçud əudəni
rūzəhoji gər əa mo mōmkinijəti mē-
dihəd, ki əa jək dərvi pərviş dū
sə əor hōstəti pila gərəm. Bə hənə
mələməst, ki əa vāqti əvqotdihoji
əəhəri mo əa mələqlə əəşjor pila
məgərəm, əmo əoz cəndin mōhəhoji
jəzod mēmənənd, ki onəho mo əoz
jəd ci əa mōnfiəti əkonumikəli əu
mūməni xoçəgi xəlqi və ci əa mōn-
fiəti xoçəgi xəlqi kəlxozlu jəkəkor
nəfə bərdən dərkorəst.

In məsələ dər Jəponiə, İtəliə və
digər əorin māmləkəhoji pəşqə-
dəni əəqumijəti hōləkəli hən kərdə
şudəgi hən, ki onəho əa vōsitəti sē-
ləksijə hən xəl zəhoji kirməko
jəfət hən, ki on kirməko dər
dər (əvqot dər) zot mēdihən
və hənə cəndin hōstəti pila mē-
dihən.

In vāzifə əa nəzdi insti-
tutəhoji əvqotdihoji mō istodəst.

Əmo mo dər əloji jəfəni in xəl
zəhoji əvqotdihoji nāstodə, hōləkəli əz
soli 1928 sər kərdə əa vōsitəti əoz
kisləti nāməki əa tərəqi sūnəli zində
kunəndəni sifəhoji nāv pila
əvqotdihoji əəhəri, əvqotdihoji tak-
rori guzarəndə istodənd.

Əz in mələm meşavəd, ki qəjri
əvqotdihoji əəhəri, əa qərojəhoji
əodə həvəli hən jak çəju rəjən nigh-
gər kərdə, hən cūnin tōviston (dər-
jūti) və tirəmə (dər əvqot) əa əv-
qotdihoji mōmkinijəti dōrən. Əmo dər
bəstərinəni vāqti qəjri rəjəhoji
şəməli və əəzəti digər qəjri zistoni
qənuəli və əumən qəzəqiston mo
əvqotdihoji takrori tirəmə, tək-
min əz 15 umi əvqot guzarəndə
istodənd. Mo əvqotdihoji tōvistonro
dōnəti nāməguzarəndə, cūnkil dər
in dər rəzəhoji qədo gər hən hən
və in əa zindəgəhoji kirməki tək-
min əz dər. Kəşə şudəni onəho zifod
meşavəd, kəşə təkər pəçmərda
meşavəd və sifəti bərgəho hən past
meşavəd.

Bə vāqti əvqotdihoji tirəməti
hən kəlxozhoji xurd məvçud hən
tənd, ki əz onəho əa vāqti dərkorəst
təjor nāmudəni guzarəndəni cəməli
hoji əgromijəti əvqotdihoji hən əə-
həzər əudən dərkorəst, əz xusəni on
cəməliho dər pōjən nāvistəgi hən-
tən.

Bə vāqti əvqotdihoji takrori və
hən cūnin əa vāqti əvqotdihoji əə-
həri hən əvqotdihoji xonəli kirmə-
kəhoji şūstən əa oxtə xəş kərdən
zərurəst. Dər xonəhoji ki kirmə-
kəhoji əvqot doda meşavəd, və
xusəni xonəhoji əz əvqotdihoji
əəhəri kəşəli əvqot gəştə pəhm şudə
əvqot, dərkorəst guzarəndən dər-
korəst.

Bə kirməpərvəro kirməkhəji zində
kərdə şudəni gərəzəvçudə və
rəjūlkəho əa çəju mələho mēdihən.

Dər kəlxozho və səlsovətho əa xus-
sili zində kərdə şudəni kirməki pila
inkəsətorəho lələ kərdə dər əobəti
kirməkhəji zində kunəndən hən
kəhəro onəho meğuzərdənd (ki
mo dər in məqlə tərəhoji zində
kərdə şudəni kirməkhəro jəkə-jək
gəftə nāməst).

Vəqti ki kəlxozho və jəkəkorhə
kirməkhəji zində meğirəd zərurəst,
ki dər səlsovətho kəlxozho qə-
dəndən əa kirməkhəji əəzəni
bərgəhoji cəvəni bərdəgi di hən.

Əgər dərkorəst tūl mōnfiəti bərdə
nəşudəgi mōsili əz əvqotdihoji
əəhəri mōndəgi məvçud nāmə-
şənd, əəzəli əa zindəgəhoji dərkorəst-
li hōləkəli əksplətsijə kərdə şudəgi
zərər nərəndən, qəhəro nərəni-
də fəqət bərgəho kəndə gəftən
dərkorəst.

Dərkorəst mōnfiəti bərdə nāşudə-
gi əəhəri hən sol mōnfiəti bərdə
şavəd.

Əz səsəti tōvistonro tirəməti dər-
əcəti gərmi hən əəndən əudən
əəzə nāzər əa əəhəri tərəmi kəntər
dər, əz hən səsəti bərgəho tər-
kərdə əa əəzə xəş kunəndə əənd
əa kirməkhə əvqot dodən zərurəst,
əa on vāqti əa dərvi bərgəho tər-
şudə əuroməndəni əa əa vāqti mē-
ləqlə və xud kirməkhə əa mələ-
qlə əisjor tərəmi şudə məkənəd.

Kirməkhəro tər-tər, hən jəkəni
dər səsəti jək əor əvqot dodən dər-
korəst, əgər əvqot dər dər və əis-
jor di hən, ci kəle ki əa sōlo nigh-
dōd şudə əvqot, əz əloji dərəcəti
əəndə gərmi bərgəho pəçmərda
əənd əa əistər meğirədən və kirməkhə
sər nāşudə mēmənənd.

Təəli əəzə in vāqti əəzə rəj
dodən nāmudən dərkorəst, cūnkil
əa vāqti əvqotdihoji əəhəri dərkorəst-
li zindəgəhoji kirməki əəqumijəti 35 40
rūz meşavəd, əmo əa vāqti əvqotdihoji
takrori 28-31 rūz meşavəd və əz
hən səsəti tər-tər əvqot dodən
zərurəst, ki mələs on əa mudəti
in mōlcəni kəşə əəzə pəçmərda pila
ciz zərurəti qūn kunad.

Hənuz vāqti əvqotdihoji şudə mēvə-
vənd, ki əa vāqti xonəli əvqotdihoji
və əəzəho əz əvqotdihoji əəhəri
dərkorəst kərdə şudəgi hən əəzə
kəşəli pəjdə meşavəd, cūnkil on əa
digər çəho əvqotdihoji mēvəvənd.

Uğhə cəndin dərkorəst, ki əa
kirməkhə əisjor bərgəho tər-tər
dər kərdə şavəd, təkən dərkorəst onəho tər-tər
digər kərdə şavəd, kirməkhəro
şəməli doda şavəd və dərəcəti gər-
mi kirməkhəro nāqzi nigho dōstə
şavəd, uğhə onəho əa mōlcəni dər-
korəst mēvəvənd kərdə şudəni pila
mēvəvənd. Əgər in cəməliho
nāməguzarəndə, uğhə kəşəli hən
kirməkhəro əz jək sər nēst kərdə
mēvəvənd.

Bəstərin əa vāqti əvqotdihoji
takrori əz zərərəni və pəçmərda
kəşəli nāmə meşavəd, ki in kəşəli
dər kəşəhoji əəqumijəti jəkə-
jək nāvistə şudəgi hən.

Əz xusəni zərərəndəhoji in
kirməkhə, xusəni zəməndəhoji fə-
məndə kərdən mōmkin nēst onəho dər-
məndə əəzəni in kirməkhə mēvə-
vənd, dər hən dərvi onəho əisjor
pəjdə meşavəd və kirməkhəro əz jək
sər nēst jərərdə kərdə mēvəvənd.

Cəndin zərurəst, ki əa nəzdi-
ki xonəhoji kirməpərvəri xonəli
zəməndə nēst kərdə şavəd və hən
māli tərəqijə dərkorəst xonəhoji kirmə-
pərvəri pūşidəni mōhək kərdə,
əəzəli əəzə şudəni hən çəju mē-
vəvənd, əa on tərəqijə cizhoji nō-
zəki riqidə əvəxtə mōndən əz hən
bəstərdəst.

Bəroji kirməkhəji takrori əz tər-
səti zərərəni gərmi nigho dōstə,
zərurəst, ki ruzəni xonəli kirməkhə-
ro əəzə kərdə nigho dōstə tərəqijə
dərkorəst pəçmərda, əəzə əəzə dər-
gər şudəni hən tərəqijə mōndə, dər-
gər hən çəju tərəqijə kərdə nigho
dōstə, ki əa xonə gərmi əisjor nā-
zəndə, on səlqinək istəd.

Şəhə dərkorəst, ki tərəqijə dər-
korəst jək mōnəm, əmo əa hən vāqti
hən əa onəho pərdəhoji riqidə əvə-
zənd, ki mələs zərərəndəhoji şə-
əəndə (mōli mēvəvənd) əa xonə əə-
dərkorəst, qəjri əz in dərkorəst, ki əa
zəməni xonəli kirməpərvəri əoz xonə
pəç di hən, ki on dərəcəti gərmi
past məkənəd və əgər zəməni
(pōl) xonə əəzə, əz cəng nigho mē-
dər.

Əgər kirməpərvər əəzə istəd və
hən cūnin cəməlihoji əa əəzə nigho dōstə
dər şudəgi guzarəndə uğhə əvqotdihoji
kirməkhə muvəfəqijəti nāmə meğuzərdə
Əgrom Bərgəho.

„BAJROQI MİNNAT“
vəqəti 3 Nə 96 (64)

